

CENTRUL PENTRU DREPTURILE OMULUI DIN MOLDOVA



ЦЕНТР ПО ПРАВАМ
ЧЕЛОВЕКА В
МОЛДОВЕ

THE CENTER FOR
HUMAN RIGHTS
OF MOLDOVA



MD-2012, Moldova, Chișinău,
str. Sfaturîțării, 16

Tel: 234 – 800; Fax: 225 – 442
E-mail: cpdom@mdl.net

_____ nr. _____
La nr. _____ din _____

DEMERS

în temeiul prevederilor art. 29 lit. b)

al Legii cu privire la avocații parlamentari nr. 1349-XIII din 17 octombrie 1997

Avocatul parlamentar examinează adresarea colectivă a părinților și elevilor din gimnaziul situat în localitatea Vărăncău, raionul Soroca. În conținutul adresării sunt invocate mai multe inadmisibilități ce aduc atingere drepturilor constituționale ale copilului prevăzute în art. 35, 36¹, 50 alin. (2)² din Constituția Republicii Moldova.

Astfel, în adresare se menționează că elevii studiază în condiții inadecvate fiindcă instituția de învățământ nu este conectată la agentul termic în pofida faptului că suntem în cel mai rece anotimp al anului, elevilor nu le este garantată intimitatea, deoarece condițiile din WC-ul instituției nu oferă intimitate elevilor și nu se încadrează în normele sanitaro-igienice. O altă problemă invocată în conținutul adresării se referă la studierea limbii străine. Potrivit celor expuse anterior în gimnaziu se studia limba engleză, dar în prezent elevii studiază limba franceză deoarece profesoara este nepoata directorului.

La 03 februarie 2009 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 10-XVI privind supravegherea de stat a sănătății publice al cărei scop constă în asigurarea condițiilor optime pentru realizarea maximă a potențialului de sănătate al fiecărui individ pe parcursul întregii vieți prin efortul organizat al societății în vederea prevenirii îmbolnăvirilor, protejării și promovării sănătății populației și îmbunătățirii calității vieții. Art. 35 din Legea privind supravegherea de stat a sănătății publice nr. 10-XVI din 03 februarie 2009, aerul din încăperi nu trebuie să prezinte riscuri pentru sănătatea umană. Asigurarea cu căldură a instituțiilor de învățământ preuniversitar trebuie să corespundă cerințelor igienice față de clădirile și construcțiile publice. Clădirea instituției de învățământ trebuie să fie asigurată cu încălzire de la centrale termoelectrice, cazangerii raionale sau locale.

¹ Dreptul la ocrotirea sănătății este garantat

² Copiii și tinerii se bucură de un regim special în realizarea drepturilor lor

Un alt act normativ ce reglementează normele sanitaro-epidemiologice în instituțiile de învățământ este Hotărârea Ministerului Sănătății nr. 21 din 29 decembrie 2005³ în care se prevede că temperatura aerului în încăperi trebuie să fie de 18-20°C cu excepția sălii sportive, atelierelor de prelucrare a metalului și lemnului (15-17°C), dușurilor (25°C). Umiditatea relativă în încăperile școlilor va fi de 40-60%. Tot acest act normativ conține o serie de reglementări referitoare la closete și WC-uri, iar din conținutul adresării reiese că aceste norme nu sunt respectate.

În anul 2012, avocatul parlamentar a efectuat un raport tematic referitor la respectarea dreptului copilului la sănătate în mediul școlar⁴. În conținutul raportului au fost menționate un șir de reglementări ce vin să asigure dreptul la sănătate al elevilor, dar și s-a atras atenția asupra problemelor identificate. Totodată, raportul conține și unele recomandări, printre care: crearea condițiilor optime sanitaro-igienice de desfășurare a procesului instructiv-educativ; obligarea directorilor instituțiilor de învățământ să procure detergenți, dezinfectanți, utilizând finanțe bugetare alocate în acest scop; aprovizionarea gratuită a instituțiilor de învățământ cu filtre pentru apă potabilă, etc.

Prevederile Legii învățământului nr. 547 din 21 iulie 1995 și a Hotărârii Guvernului nr. 653 din 06 noiembrie 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al Ministerului Educației, cu referire la subiectul abordat, statuează că **Ministerul Educației** are următoarele atribuții: asigurarea unui mediu educațional sănătos, sigur și protector pentru copii; implementarea reformei curriculare în învățământ; formarea la elevi a culturii modului sănătos de viață.

În cadrul fiecărui raion și municipiu activează organele specializate de conducere a învățământului, care sunt **direcțiile de învățământ**, și a căror structură este stabilită de Guvern.

Potrivit competențelor atribuite în prevederile art. 44 din Legea învățământului nr. 547-XIII din 21 iulie 1995, direcțiile de învățământ asigură în raza lor teritorială, respectarea legislației învățământului și promovarea politicii statului în domeniul învățământului, asigură, în comun cu autoritățile administrației publice locale, crearea unor condiții adecvate de activitate cadrelor didactice și elevilor, etc.

Faptele expuse în petiție creează o nedumerire a avocatului parlamentar față de încălcarea drepturilor copilului atunci când există o serie de norme stabilite și aprobate de Parlamentul Republicii Moldova, Guvern, Ministere.

După cum am menționat și în raportul tematic la care s-a făcut referire supra, copilăria reprezintă perioada în care se formează comportamentele, obiceiurile, care vor avea o influență decisivă asupra sănătății și longevității viitorului adult. Cel mai important aspect al dezvoltării

³ Hotărâre Ministerul Sănătății nr.21 din 29.12.2005 cu privire la aprobarea și implementarea Regulilor și normativelor sanitaro-epidemiologice de stat "Igiena instituțiilor de învățământ primar, gimnazial și liceal", revizuite în conformitate cu Legea nr.424-XV din 16 decembrie 2004 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător

⁴ http://ombudsman.md/sites/default/files/rapoarte/raport_tematic_-_dreptul_la_sanatate_0.pdf

armonioase a copiilor este sănătatea, iar la bunăstarea acestora contribuie foarte mulți factori. Factorii ce determină starea de sănătate a copiilor sunt formați din casă, școală și comunitate. Aceste trei medii trebuie să fie adecvate pentru a permite copilului să se dezvolte armonios și sănătos.

O serie de factori ce contribuie la reducerea stării de sănătate a copiilor sunt și cei din sistemul sanitar, cum ar fi accesul redus și calitatea scăzută a serviciilor de sănătate, prioritatea redusă a problemelor sociale, inclusiv a problemelor de sănătate.

Copiii de astăzi sunt adulții de mâine, merită să moștenească o lume mai sigură și sănătoasă.

În contextul celor expuse, ținând cont de prevederile art. 29 lit. b) Legii cu privire la avocații parlamentari nr. 1349-XIII din 17 octombrie 1997 și a Hotărârii Guvernului nr. 653 din 06 noiembrie 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al Ministerului Educației, solicităm să examinați prezenta adresare și să Vă expuneți asupra acțiunilor/inacțiunilor managerului instituției de învățământ, dar și să contribuiți la repunerea în drepturi a elevilor din gimnaziul Vărăncău, raionul Soroca.

Despre măsurile întreprinse în rezultatul examinării prezentei adresări rog să informați avocatul parlamentar în termeni proximi.

Cu respect,

Tamara PLĂMĂDEALĂ
Avocat parlamentar pentru protecția drepturilor copilului

Maia SANDU
Ministrul Educației al Republicii Moldova